

การกำกับดูแลและตรวจสอบการซื้อขายหลักทรัพย์

ASCO Compliance Training Program

จัดโดย สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย โดยชมรมผู้ดูแลการปฏิบัติงานด้านหลักทรัพย์

วันที่ 6 กันยายน 2566

1

บทบาทหน้าที่ของ SET ในการกำกับดูแลตลาดทุน

2

การกำกับดูแลการซื้อขาย และการตรวจสอบการกระทำอันไม่เป็นธรรมของ SET

3

มาตรการ Preventive ของ SET

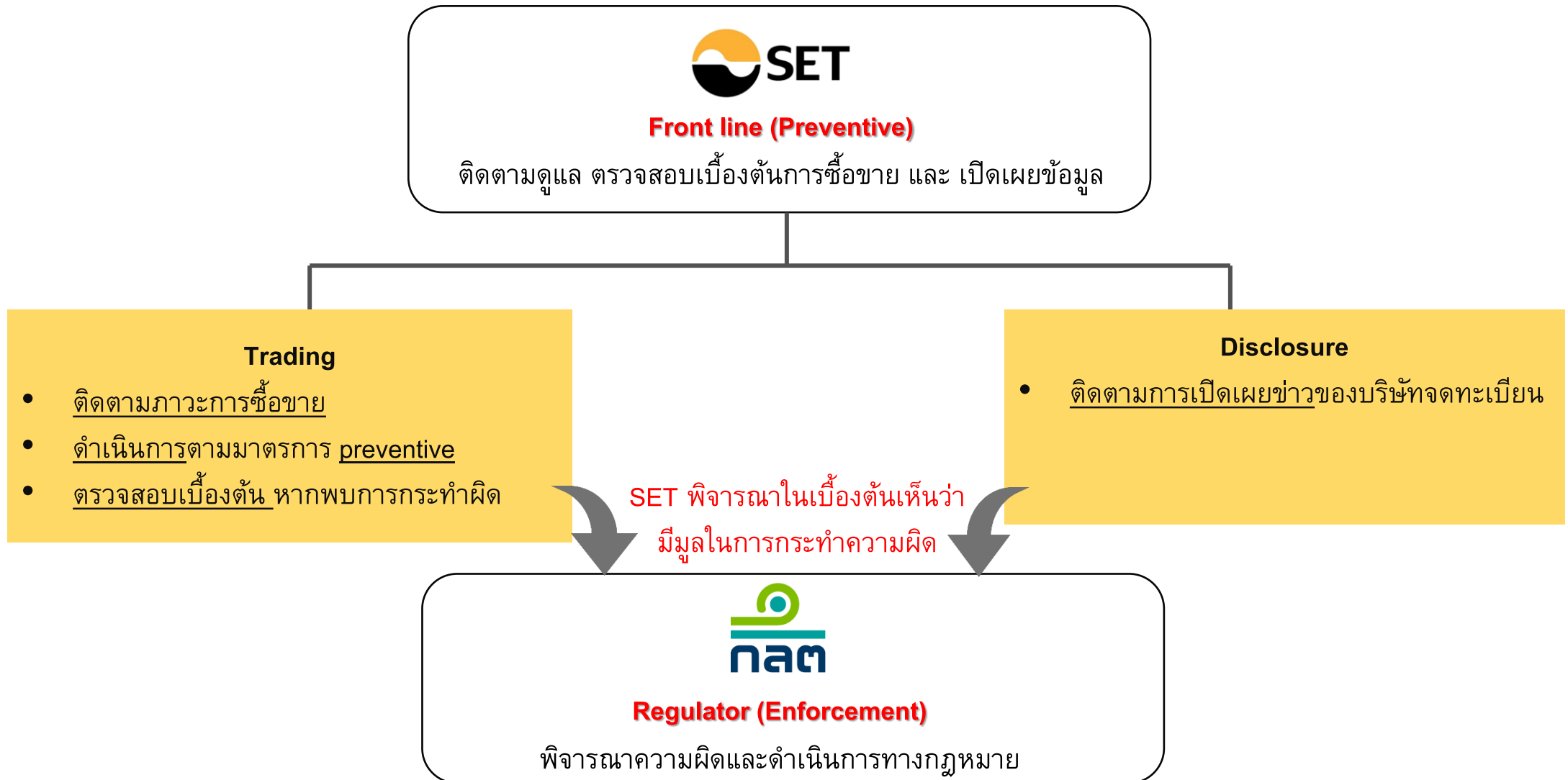
4

พฤติกรรมการซื้อขายที่ไม่เป็นธรรม อันจะนำไปสู่ความผิดตาม พ.ร.บ.หลักทรัพย์ฯ

5

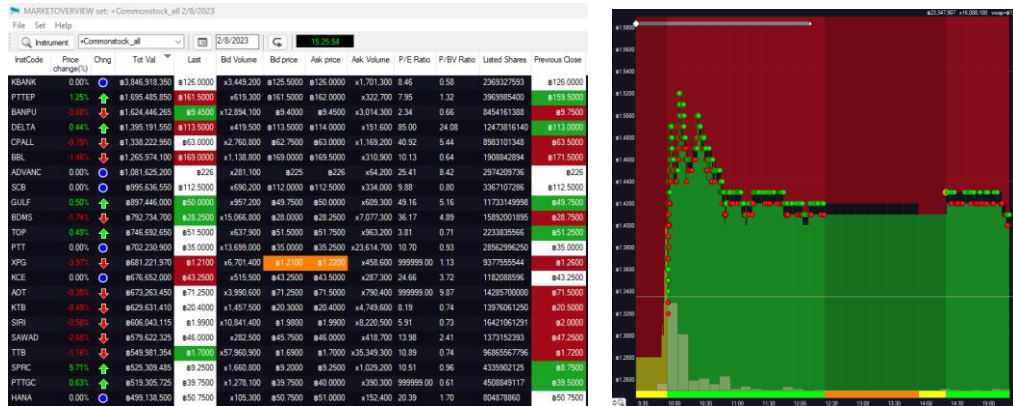
ประเด็นที่พบบ่อยและมีนัยสำคัญ กับ ความคาดหวังของ SET

1 บทบาทหน้าที่ของ SET ในการกำกับดูแลตลาดทุน

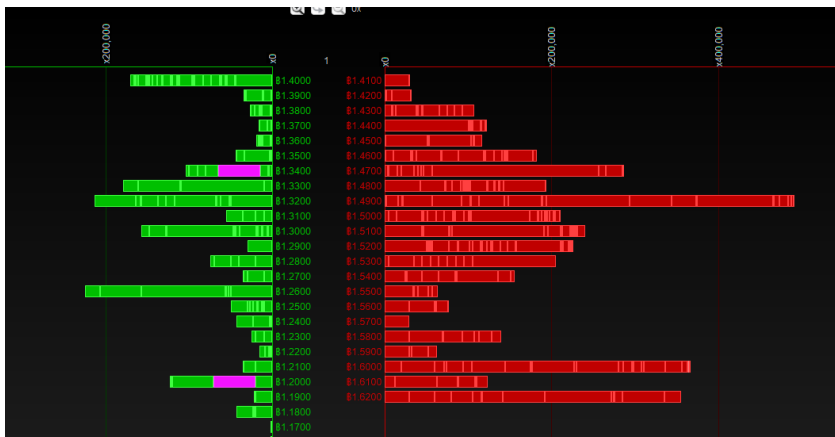

วัตถุประสงค์ : ให้เกิดการซื้อขายที่เป็นธรรม (Enhance fair and orderly market)

Real time surveillance system

Preventive action & preliminary investigation

ความรุนแรง และ market impact ของการซื้อขาย

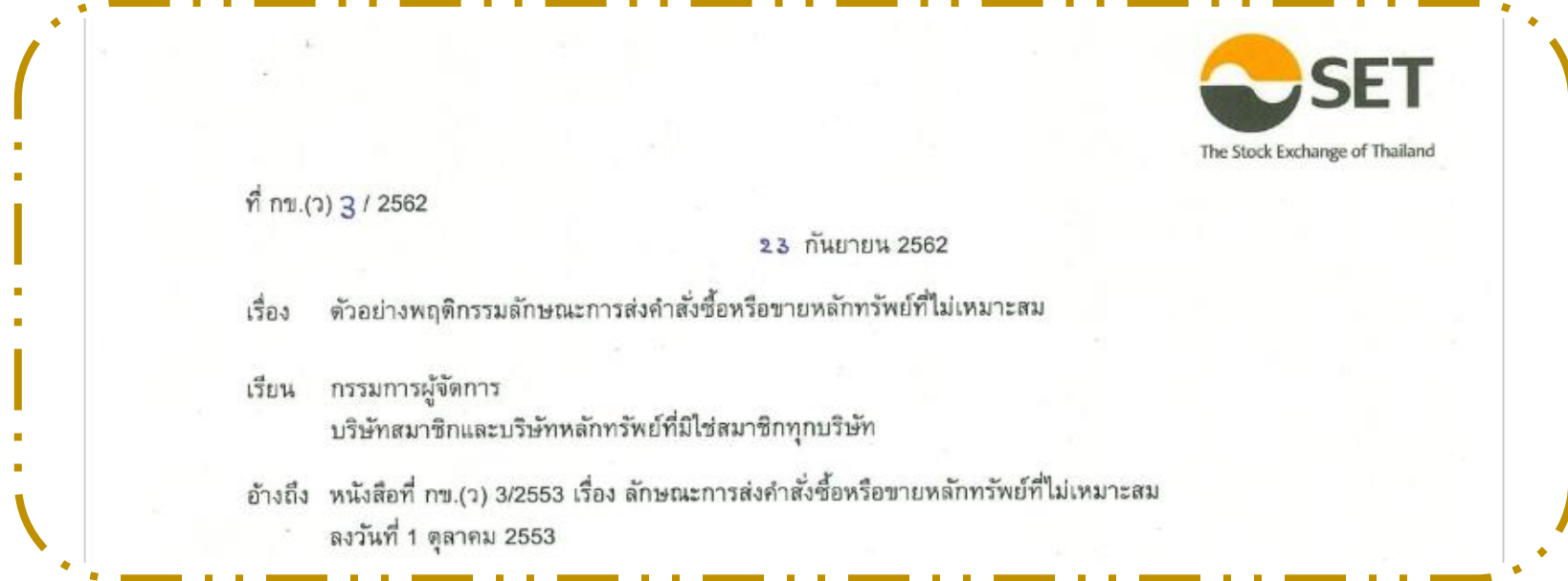
Take preventive action	Preliminary Investigation
<ul style="list-style-type: none"> ติดตามให้ บจ. <u>เปิดเผยข่าว</u> สำคัญ 	
<ul style="list-style-type: none"> <u>แจ้งข้อหา</u> <u>สังเกตให้ บล. ทราบ</u> เมื่อพบพฤติกรรมกรรมการซื้อขายที่ต้องการให้ บล. <u>เพิ่มการกำกับดูแล</u> 	
<ul style="list-style-type: none"> <u>เตือน / ลงโทษ บล.</u> เมื่อพบการส่งคำสั่งไม่เหมาะสมที่อาจนำไปสู่การสร้างราคา 	
<ul style="list-style-type: none"> <u>ออก statement</u> <u>แจ้งข้อเท็จจริง</u> เมื่อการซื้อขายเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม และ มี<u>ข้อหา</u> <u>สังเกต</u> 	
<ul style="list-style-type: none"> กรณีหลักทรัพย์ที่การซื้อขายผิดไปจากสภาพปกติ โดยไม่มีปัจจัยพื้นฐานสนับสนุน <ul style="list-style-type: none"> <u>ให้นักลงทุนซื้อด้วยข้อจำกัดบางประการ</u> เช่น cash pre paid/ ห้ามหักกลบราคา ค่าซื้อค่าขาย เป็นต้น <u>หยุดพักการซื้อขาย 1 วันทำการ</u> 	<ul style="list-style-type: none"> <u>ตรวจสอบเบื้องต้น เพื่อส่ง SEC</u> (ข้อมูลภายใน/ สร้างราคา/ แพร่ข่าว)
<ul style="list-style-type: none"> <u>หยุดพักการซื้อขายชั่วคราว</u> 	

3 มาตรการ Preventive ของ SET

ความรุนแรง และ market impact ของการซื้อขาย

Take preventive action	Preliminary Investigation
<ul style="list-style-type: none"> ติดตามให้ บจ. เปิดเผยข่าวสำคัญ แจ้งข้อหาสังเกตให้ บล. ทราบ เมื่อพบพฤติกรรมกรรมการซื้อขายที่ต้องการให้ บล. เพิ่มการกำกับดูแล เตือน / ลงโทษ บล. เมื่อพบการส่งคำสั่งไม่เหมาะสมที่อาจนำไปสู่การสร้างราคา ออก statement แจ้งข้อเท็จจริง เมื่อการซื้อขายเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม และมีข้อหาสังเกต 	
<ul style="list-style-type: none"> กรณีหลักทรัพย์ที่การซื้อขายผิดไปจากสภาพปกติ โดยไม่มีปัจจัยพื้นฐานสนับสนุน <ul style="list-style-type: none"> ให้นักลงทุนซื้อด้วยข้อจำกัดบางประการ เช่น cash pre paid/ ห้ามหักกลบราคา ค่าซื้อค่าขาย เป็นต้น หยุดพักการซื้อขาย 1 วันทำการ 	<ul style="list-style-type: none"> ตรวจสอบเบื้องต้น เพื่อส่ง SEC (ข้อมูลภายใน/ สร้างราคา/ แพร่ข่าว)
<ul style="list-style-type: none"> หยุดพักการซื้อขายชั่วคราว 	

3 มาตรการ Preventive ของ SET

- ✓ มีเกณฑ์ในเรื่องการส่งคำสั่งไม่เหมาะสมที่ชัดเจน
- ✓ มีการเปิดเผยแนวทางให้สมาชิกทราบ โดยได้อธิบายพร้อมตัวอย่างแบบ visualize
=> <https://media.set.or.th/rulebook/circular-letter/ตัวอย่างพฤติกรรมลักษณะการส่งคำสั่งซื้อหรือขายหลักทรัพย์ที่ไม่เหมาะสม.pdf>
- ✓ มีการดำเนินการเชิงรุก
 - แจ้งข้อสังเกต จากเดิมที่ต้องใกล้เกณฑ์ หรือไต่เส้นบ่อยๆ จึงจะติดต่อ บล. ([เร็วขึ้น](#))
 - แจ้งให้เพิ่ม KYC / ลुकค้ารายเดิม แต่ย้าย Br. จะยกระดับการดำเนินการ ([เข้มข้น](#))
 - ยกระดับจากการแจ้งแค่ Compliance เป็น MD ของ บล. รวมถึงบางครั้งได้แจ้งไปยัง ก.ล.ต. ด้วย ([เข้มงวดขึ้น](#))

เกณฑ์ ASCO เกี่ยวกับการพิจารณาทบทวนวงเงินลูกค้า

สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย

ASSOCIATION OF THAI SECURITIES COMPANIES

ที่ บล. 046/2559

17 กุมภาพันธ์ 2559

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจ เรื่อง การพิจารณาทบทวนวงเงินและระงับการซื้อขายหลักทรัพย์ของลูกค้า

เรียน กรรมการผู้จัดการ
บริษัทสมาชิกสมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย

- อ้างถึง
1. แนวทางการปฏิบัติงาน เรื่อง การพิจารณาทบทวนวงเงินซื้อขายหลักทรัพย์ของลูกค้า ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2557
 2. หนังสือสมาคม ที่ บล. 320/2557 เรื่อง การพิจารณาทบทวนวงเงินและระงับการซื้อขายหลักทรัพย์ของลูกค้า ลงวันที่ 24 ตุลาคม 2557

1. ในกรณีที่สมาชิกได้รับแจ้งหรือมีข้อสังเกตจากตลาดหลักทรัพย์ทางโทรศัพท์ ถึงพฤติกรรมการซื้อขายหลักทรัพย์ของลูกค้าที่อาจมีลักษณะไม่เหมาะสม (Pre-Warning) สมาชิกสามารถใช้ดุลพินิจในการพิจารณาตักเตือนหรือปรับลดวงเงินการซื้อขายหลักทรัพย์ของลูกค้าตามแนวทางการปฏิบัติงานของสมาคมอย่างใดอย่างหนึ่งโดยต้องมีความเหมาะสมในการดำเนินการ

2. ในกรณีที่สมาชิกได้รับแจ้งหรือมีข้อสังเกตจากตลาดหลักทรัพย์ทางโทรศัพท์ ถึงพฤติกรรมการซื้อขายหลักทรัพย์ของลูกค้าที่อาจมีลักษณะไม่เหมาะสมและตลาดหลักทรัพย์แจ้งว่าต้องดำเนินการ ตามกฎเกณฑ์ของสมาคม ให้สมาชิกพิจารณาปรับลดวงเงินการซื้อขายหลักทรัพย์ของลูกค้าในทุกประเภทบัญชีของลูกค้ารายนั้นลงอย่างน้อยร้อยละ 20 ของวงเงินซื้อขายหลักทรัพย์เดิมเป็นระยะเวลาอย่างน้อย 1 เดือนโดยไม่สามารถใช้ดุลพินิจในการตักเตือนหรือปรับลดวงเงินได้แต่อย่างใด

3. ในกรณีที่สมาชิกได้รับหนังสือแจ้งหรือมีข้อสังเกตจากตลาดหลักทรัพย์เป็นลายลักษณ์อักษร หรือทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ถึงพฤติกรรมการซื้อขายหลักทรัพย์ของลูกค้าที่อาจมีลักษณะไม่เหมาะสม ให้สมาชิกปรับลดวงเงินการซื้อขายหลักทรัพย์ของลูกค้าในทุกประเภทบัญชีของลูกค้ารายนั้นลงอย่างน้อยร้อยละ 50 ของวงเงินซื้อขายหลักทรัพย์เดิมและระงับการให้บริการส่งคำสั่งซื้อขายผ่านระบบออนไลน์ของลูกค้ารายดังกล่าวในทุกบัญชี เป็นระยะเวลาอย่างน้อย 1 เดือน

4

พฤติกรรมการซื้อขายที่ไม่เป็นธรรม อันอาจนำไปสู่ความผิดตาม พรบ.หลักทรัพย์ฯ

ตัวอย่าง พฤติกรรมการสร้างราคาที่พบบ่อย

ลวงด้านราคา

- 1 เคาะซื้อผลักดันราคา
- 2 เสริม Bid /offer
- 3 เสริม Bid แล้วถอน Bid เคาะขาย
- 4 ทำราคาเปิด ปิด
- 5 พยุงราคา ด้วยการแตกย่อยคำสั่ง

ลวงด้านปริมาณ

- 6 จับคู่ซื้อขายกันเอง

ตัวอย่าง พฤติกรรมการณ์สร้างราคาที่ยบบ่อย

ลวงด้านราคา

- 1 เคะชื้อผลักต้นราคา
- 2 เสริม Bid /offer
- 3 เสริม Bid แล้วถอน Bid เคะขาย
- 4 ทำราคาเปิด ปิด
- 5 พยุงราคา ด้วยการแตกย่อยคำสั่ง

ความถี่

เจตนา

หลีกเลียงไต่เส้น

ลวงด้านปริมาณ

- 6 จับคู่ชื้อขายกันเอง

ประเด็นที่พบบ่อยและมีนัยสำคัญ	ความคาดหวังของ SET
<ul style="list-style-type: none"> • เจ้าของปิ่นหุ้นตัวเอง • เจ้าของสร้าง story / ให้ข่าว • เจ้าของเอาหุ้นไปวางเป็นหลักประกันในบัญชี margin มีโอกาสที่จะส่งคำสั่งไม่เหมาะสม • สร้าง nominee พยุงราคาหุ้น • มักจะส่งคำสั่งแบบแตกย่อย 	<ul style="list-style-type: none"> • ติดตามข่าว โดยเฉพาะมาตรการต่างๆ ของ SET / การแจ้งเตือนของ SET หากพบรีบตรวจสอบลูกค้าทันที • ขยายผลจากข้อสังเกตที่ SET แจ้งให้ทราบ • พบเหตุก่อน ให้รีบแจ้ง SET และพิจารณาดำเนินการ • รีบแจ้งเบาะแสการใช้ nominee (พบผ่านหลาย บล เสมอในหุ้นที่ตั้งใจปั่น) • แจ้งข้อมูล call / force ต่อ SET ทันทีที่พบประเด็นน่าสังเกต • ดำเนินการเข้มข้นกว่าปกติ หากได้รับแจ้งจาก SET
<ul style="list-style-type: none"> • พฤติกรรมทำน้อย แต่ต่อเนื่อง • พบหลายกรณีราคาค่อยๆ ใต้ มูลค่าไม่มาก แต่ทำราคาปิดไม่หยุด • ซื้อขายผ่านหลาย บล 	<ul style="list-style-type: none"> • เมื่อพบ หรือ ได้รับแจ้ง ให้ติดตามต่อเนื่องอีกระยะหนึ่ง • พฤติกรรมลวงอื่นๆ เช่น ไล่-ถอน , ถอน bid แล้วเคาะขาย • หากเป็นรายซ้ำ พิจารณาดำเนินการมากกว่าเกณฑ์ ASCO • ตรวจสอบประวัติการถูกแจ้งเตือน • หาความเป็นกลุ่ม / ทำ KYC เพิ่ม

ประเด็นที่พบบ่อยและมีนัยสำคัญ	ความคาดหวังของ SET
<ul style="list-style-type: none"> • หุ้น IPO • หุ้นสภาพคล่องต่ำ • หุ้นที่อยู่ในมาตรการ Trading alert 	<ul style="list-style-type: none"> • ตรวจสอบรายชื่อลูกค้าที่ได้รับจัดสรร IPO • บางหุ้น SET มีการยกระดับแจ้งไปยัง MD • เผื่อระวังคำสั่งตั้งแต่ช่วง Pre open มีลักษณะแบบใด ที่พบบ่อย เช่น ตั้งขาย แต่ใส่-ถอน bid ชี้นำราคา • ตรวจสอบประวัติลูกค้า – เคยถูกแจ้งเตือนมาก่อนหรือไม่ • ดูที่ความถี่ หากซ้ำบ่อยๆ ควรรีบเตือนให้ระวัง • ดำเนินการโดยเร็วที่สุด แล้วแต่กรณี เช่น <ul style="list-style-type: none"> • ใช้มาตรการ preventive ที่เหมาะสมทันที • ประสาน SET ทันทีเมื่อพบว่าอาจเป็น nominee • ลูกค้า F ตรวจสอบและยืนยันว่าไม่ใช่ end ben เดียวกัน

ประเด็นที่พบบ่อยและมีนัยสำคัญ	ความคาดหวังของ SET
<ul style="list-style-type: none"> • หุ่นบางตัวหรือลูกค้าบางรายไม่ได้เหมาะสมที่จะทำเพียงแค่ monitoring เช่น matched ในกลุ่มเดียวกัน • การลดวงเงิน ไม่ใช่มาตรการที่เหมาะสมกับลูกค้าบางราย (ลดเหมือนไม่ลด) • ปจบบ อยู่ระหว่างหารือ บล แนวทางการทบทวนวงเงิน และการทำ KYC หากได้รับแจ้ง false market 	<ul style="list-style-type: none"> • ควรพิจารณาว่าหยุดพฤติกรรมลูกค้าได้จริงหรือไม่ • สุ่มฟังเทป มีประเด็นน่าสังเกตหรือไม่ • ดำเนินการมากกว่าเกณฑ์ที่ ASCO กำหนด • ลดความเสี่ยงที่บริษัทจะถูกดำเนินการทางวินัย

ประเด็นที่พบบ่อยและมีนัยสำคัญ	ความคาดหวังของ SET
<ul style="list-style-type: none"> รูปแบบความสัมพันธ์ที่มีความซับซ้อนมากขึ้น (ความสัมพันธ์ทางอ้อม) 	<ul style="list-style-type: none"> กรณีศึกษาจากหุ้น MORE เพิ่มความเข้มงวดในกระบวนการทำ KYC หรือทำเพิ่มเติมแบบเข้มข้น โดยเฉพาะรายที่ SET แจ้ง หาข้อสังเกต เช่น สาขาเดียวกัน , หัวหน้าทีม IC เดียวกัน , การใช้วงเงินร่วมกัน
<ul style="list-style-type: none"> การใช้ Algorithmic trading 	<ul style="list-style-type: none"> ให้ความสำคัญมากขึ้นในกระบวนการขออนุญาตใช้งาน โดยเฉพาะแนวทางบริหารความเสี่ยง (PTRM) เพื่อป้องกันการส่งคำสั่งที่อาจนำไปสู่ False market Contact person กับ SET ในส่วนของ PTRM ควรเป็น compliance (ปจบ IT ไม่เข้าใจงานเฉพาะทางด้านกำกับดูแลคำสั่งของลูกค้า) สุ่มตรวจสอบคำสั่งเป็นระยะ เช่น เคาเซ่ซื้อทำ new price

ร่วมกันเสริมสร้างความแข็งแกร่ง
ของ **Broker's compliance**
เพื่อยกระดับมาตรฐานการ
กำกับดูแลตลาดทุนไทย

Q&A